

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 7. aprīlī
(OR. en)

8071/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0112 (NLE)

ECOFIN 324
CADREFIN 49
UEM 58
FIN 423

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2022. gada 7. aprīlis

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN*

K-jas dok. Nr.: COM(2022) 172 final

Temats: Priekšlikums - PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS par Bulgārijas atvēršanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 172 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 172 *final*

Briselē, 7.4.2022.
COM(2022) 172 final

2022/0112 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par Bulgārijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

{SWD(2022) 106 final}

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par Bulgārijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu¹, un jo īpaši tās 20. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Covid-19 uzliesmojums ir iedragājis Bulgārijas ekonomiku. Bulgārijas iekšzemes kopprodukts (IKP) uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā bija 28 % no Savienības vidējās vērtības. Bulgārijas reālais IKP 2020. gadā samazinājās par 4,4 % un 2020. un 2021. gadā — kopumā par 0,4 %. Bulgārijā ir viens no augstākajiem nabadzības un ienākumu nevienlīdzības līmeņiem ES, un tās veselības aprūpes sistēma joprojām ir vāja, un tai ir raksturīga ierobežota piekļuve veselības aprūpes pakalpojumiem. Bulgārija ir oglekļietilpīgākā un energoietilpīgākā ekonomika Savienībā. Tā ir ļoti atkarīga no oglēm un lignīta, neraugoties uz to, ka tai ir liels atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes palielināšanas potenciāls, jo īpaši attiecībā uz ēku fondu. Labvēlīgas uzņēmējdarbības vides veicināšanā galvenās problēmas joprojām ir iestāžu darba kvalitātes uzlabošana un korupcijas apkarošana. Darbaspēka un prasmju trūkums, kā arī prasmju neatbilstība darba tirgus vajadzībām ir būtisks šķērslis investīcijām uzņēmējdarbībā un ierobežo ražīguma pieaugumu. Digitālo tehnoloģiju ieviešana notiek lēni gan publiskajā, gan privātajā sektorā. Digitālo prasmju ziņā Bulgārija ieņem pēdējo vietu Savienībā.
- (2) Padome 2019. gada 9. jūlijā un 2020. gada 20. jūlijā adresēja Bulgārijai ieteikumus Eiropas pusgada kontekstā. Jo īpaši Padome ieteica Bulgārijai veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai efektīvi vērstos pret pandēmiju, spēcīnātu ekonomiku un atbalstītu pandēmijai sekojošo ekonomikas atveseļošanu, un īstenotu fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt parāda atmaksājamību, vienlaikus palielinot investīcijas. Arī attiecībā uz publiskajām finansēm Padome ieteica uzlabot nodokļu iekasēšanu, veicot mērķtiecīgus pasākumus tādās jomās kā degvielas un darbaspēka nodokļi, kā arī uzlabot valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību. Padome arī ieteica Bulgārijai nodrošināt banku nozares stabilitāti, pastiprinot uzraudzību un veicinot aktīvu atbilstīgu novērtēšanu.

¹ OV L 57, 18.2.2021., 17.-75. lpp.

Attiecībā uz nebanku sektoru tika ieteikts nodrošināt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējuma efektīvu uzraudzību un izpildi un maksātnespējas regulējuma efektīvu darbību. Tika ieteikts arī uzlabot valsts pārvaldes kvalitāti un efektivitāti, samazināt administratīvo slogu un stiprināt digitālo pārvaldību. Turklāt Padome ieteica Bulgārijai stiprināt veselības aprūpes sistēmas noturību, pieejamību un spējas, nodrošināt veselības aprūpes darbinieku līdzsvarotu ģeogrāfisko sadalījumu un uzlabot piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem, tostarp samazinot personīgos maksājumus un novēršot veselības aprūpes speciālistu trūkumu. Īpaši svarīgi attiecībā uz sociālajām problēmām bija ieteikumi uzlabot izglītības un apmācības kvalitāti, iekļautību un atbilstību darba tirgus vajadzībām, jo īpaši attiecībā uz romiem un citām nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, stiprināt aktīvu darba tirgus politiku un nodarbināmību, stiprināt prasmes, tostarp digitālās prasmes, un risināt sociālās iekļaušanas jautājumus, uzlabojot piekļuvi integrētiem nodarbinātības un sociālajiem pakalpojumiem un sniedzot efektīvāku minimālo ienākumu atbalstu. Lai pārvarētu Covid-19 krīzi, Bulgārijai tika ieteikts uzlabot piekļuvi tāldarbam, veicināt digitālās prasmes un vienlīdzīgu piekļuvi izglītībai. Turklāt Padome ieteica Bulgārijai sniegt efektīvu atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un pašnodarbinātām personām, arī nodrošinot tiem nepārtrauktu piekļuvi finansējumam un elastīgiem maksājumu mehānismiem, kā arī pasteidzināt tādu publisko investīciju projektu realizēšanu, kas jau sagatavoti īstenošanai, un veicināt privātās investīcijas, lai veicinātu ekonomikas atveseļošanos. Tika ieteikts koncentrēt investīcijas uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, jo īpaši uz tīru un efektīvu enerģijas un resursu ražošanu un izmantošanu, vides infrastruktūru un ilgtspējīgu transportu, veicinot ekonomikas pakāpenisku dekarbonizāciju, cita starpā ogļu ieguves reģionos. Padome ieteica arī ar investīcijām saistīto ekonomikas politiku koncentrēt uz pētniecību un inovāciju, transportu, jo īpaši uz tā ilgtspēju, ūdens, atkritumu un enerģētikas infrastruktūru un energoefektivitāti, ņemot vērā reģionālās atšķirības, un uzņēmējdarbības vides uzlabošanu. Novērtējusi progresu šo konkrētām valstīm adresēto ieteikumu īstenošanā atveseļošanas un noturības plāna ("ANP") iesniegšanas laikā, Komisija konstatē, ka ir panākts būtisks progress attiecībā uz ieteikumiem par banku sektora stabilitātes nodrošināšanu, pastiprinot uzraudzību, stiprinot nebanku finanšu sektoru, efektīvi īstenojot uz risku balstītu uzraudzību, nodrošinot tūlītēju fiskālās politikas reakciju, lai efektīvi vērstos pret pandēmiju, stiprinātu ekonomiku un atbalstītu turpmāko atveseļošanu, un attiecībā uz ieteikumu racionalizēt un paātrināt procedūras, lai sniegtu efektīvu atbalstu MVU un pašnodarbinātām personām. Zināms progress ir panākts attiecībā uz ieteikumu par nodokļu iekasēšanas sistēmas uzlabošanu, un tehniskā atbalsta instrumenta ietvaros ir plānoti vairāki projekti, kuru mērķis ir atbalstīt turpmāku progresu šajā jomā.

- (3) Bulgārija 2021. gada 15. oktobrī saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai savu ANP. Pirms plāna iesniegšanas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu notika apspriešanās ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Lai nodrošinātu ANP sekmīgu īstenošanu, paliekošu ietekmi valsts līmenī un ticamību Eiropas līmenī, būtiska ir valstu līdzatbildība šajos plānos. Atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam Komisija ir novērtējusi ANP atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas.

- (4) ANP būtu jātiecas sasniegt ar Regulu (ES) 2021/241 izveidotā Atveseļošanas un noturības mehānisma (“mehānisms”) un ar Padomes Regulu (ES) 2020/2094 izveidotā Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta vispārējie mērķi, lai atbalstītu ekonomikas atveseļošanu pēc Covid-19 krīzes. Tam būtu jāsniedz ieguldījums Regulas (ES) 2021/241 3. pantā minētajos sešos pīlāros un tādējādi jāveicina Savienības ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija.
- (5) Īstenojot dalībvalstu ANP, visā Savienībā tiks veiktas koordinētas reformas un investīcijas. Pateicoties tam, ka minētās reformas un investīcijas tiks īstenotas koordinēti un vienlaicīgi un ka tiks īstenoti pārrobežu projekti, kuros iesaistītas vairākas valstis, šīs reformas un investīcijas radīs savstarpēji pastipriņošu iedarbību un pozitīvu blakusietekmi visā Savienībā. Tāpēc aptuveni viena trešdaļa no ietekmes, kādu mehānisms atstās uz dalībvalstu izaugsmi un darbvietu radīšanu, būs blakusietekme no citām dalībvalstīm.

Līdzsvarota reakcija, kas sniedz ieguldījumu sešos pīlāros

- (6) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a) apakšpunktā un V pielikuma 2.1. kritērijā, ANP lielā mērā (A reitings) ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, tādējādi sniedzot pienācīgu ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti šīs regulas 3. pantā, ņemot vērā Bulgārijas konkrētās problēmas un finanšu piešķirumu.
- (7) ANP ietver pasākumus, kas dod ieguldījumu visos sešos pīlāros, un gandrīz visi komponenti attiecas uz vairākiem pīlāriem. Šāda pieeja palīdz nodrošināt visaptverošu un saskanīgu ieguldījumu katrā pīlārā.
- (8) ANP ir iekļauti svarīgi pasākumi, lai paātrinātu divējādo pārkārtošanos. Klimata politikas un enerģētikas pārkārtošanas jomā ievērojami centieni tiek veltīti tam, lai paātrinātu un atvieglotu atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanu un uzglabāšanu, gandrīz uz pusi samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas enerģētikas nozarē, liberalizētu elektroenerģijas vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības tirgus un veicinātu ēku fonda renovāciju nolūkā uzlabot energoefektivitāti. Būtiskas investīcijas un reformas arī veicinās mazemisiju mobilitāti un mazāk piesārņojošu transporta veidu, jo īpaši dzelzceļa transporta, izmantošanu. Liela uzmanība tiek pievērsta arī Bulgārijas ekonomikas un sabiedrības digitālajai pārveidei: tiek īstenoti pasākumi, ar kuriem atbalsta digitālo prasmju apguvi visā sabiedrībā, uzņēmumu digitalizāciju, valsts pārvaldi, tostarp tiesu sistēmu, kā arī uzlabo savienojamību un platjoslas izvēršanu attālos un mazapdzīvotos apgabalos. Investīcijas tādās jomās kā elektroenerģijas uzkrāšanas spējas, dzelzceļa transporta digitalizācija un ilgtspēja un ūdens resursu vieda apsaimniekošana sniedz būtisku ieguldījumu gan zaļo, gan digitālo mērķu sasniegšanā.
- (9) Paredzams, ka vairāki ANP komponenti veicinās gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes pīlāru: tiks īstenots plašs tādu pasākumu klāsts, kuru mērķis ir stiprināt konkurētspēju un uzlabot pētniecību un izstrādi. ANP ir ietvertas investīcijas uzņēmumu, jo īpaši MVU, atbalstam, izmantojot dotācijas un finanšu instrumentus, kuru mērķis ir veicināt digitalizāciju, aprites ekonomiku un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašu patēriņam, lai uzņēmumi varētu pielāgoties enerģētikas pārkārtošanai. Plānā paredzētie pasākumi arī palīdz radīt labvēlīgus apstākļus investīcijām rūpniecības parkos un zonās un atbalstīt kultūras un radošās nozares. Turklāt reformām un investīcijām būtu jāatbalsta pētniecības un inovācijas ekosistēmas uzlabošana, tādējādi uzlabojot Bulgārijas inovācijas rezultātus, veicinot

tehnoloģiju nodošanu un pētniecības rezultātu komercializāciju, kam būtu ilgstoši jāstimulē tās ekonomikas izaugsme. ANP galvenā uzmanība ir pievērsta enerģētikas nozares dekarbonizācijai, ilgtspējīgai lauksaimniecībai, ilgtspējīgai mobilitātei (dzelzceļam un sabiedriskajam transportam), izglītības sistēmas un infrastruktūras modernizācijai, veselības aprūpes nodrošināšanas modernizācijai un atbalstam aprūpes deinstitucionalizācijai. ANP mērķis ir arī stiprināt uzņēmējdarbības vidi un tiesiskumu, īstenojot pasākumus, ar kuriem risina korupcijas jautājumus, piemēram, reformēt pretkorupcijas iestādes, izstrādāt jaunus tiesību aktus par lobēšanu un trauksmes cēlēju aizsardzību, veikt tiesu sistēmas reformas, lai nodrošinātu kriminālizmeklēšanas efektivitāti, tostarp ģenerālprokurora pārskatatbildību un kriminālatbildību, veikt reformas likumdošanas procesa uzlabošanai, reformas publiskā iepirkuma jomā, lai samazinātu nepārredzamu procedūru izmantošanu, valsts uzņēmumu pārvaldības sistēmas reformu un reformu maksātnespējas un pārstrukturēšanas procedūru uzlabošanai.

- (10) Veselības, ekonomiskās, sociālās un institucionālās noturības pīlārs ietver pasākumus, kas, paredzams, palīdzēs uzlabot piekļuvi izglītībai, mūžizglītībai un veselības aprūpei un veicinās sociālo iekļaušanu. Attiecīgie pasākumi izglītības un apmācības jomā ietver pasākumus, kas palielina augstākās izglītības nozīmi, lai novērstu darbaspēka trūkumu darba tirgū un veicinātu pētniecību, kā arī mūžizglītības platformas izveidi. Attiecīgie pasākumi veselības aprūpes jomā ietver arī jaunas valsts veselības stratēģijas pieņemšanu, valsts veselības informācijas sistēmas īstenošanu un ambulatoro nodaļu tīkla izveidi, ko atbalsta reforma, kuras mērķis ir novērst medicīnas speciālistu nelīdzsvarotu sadalījumu. Lai veicinātu sociālo iekļaušanu, ANP ir ietverta reforma, kuras mērķis ir uzlabot minimālo ienākumu shēmas un pasākumu tvērumu un adekvātumu sociālo pakalpojumu, tostarp ilgtermiņa aprūpes, jomā. Attiecībā uz sociālo un teritoriālo kohēziju paredzams, ka atbalsts platjoslas izvēršanai lauku un attālos apvidos palīdzēs nodrošināt, ka visiem iedzīvotājiem ir piekļuve ātrdarbīgai savienojamībai, savukārt sociālā kohēzija tiks veicināta, reformējot minimālo ienākumu shēmu, kas sniedz labumu pieaugušajiem un bērniem, investējot sociālajā ekonomikā, modernizējot sociālos un nodarbinātības pakalpojumus un nodrošinot telemedicīnas un e-pārvaldes pakalpojumus attālos apgabalos, pārprofilējot valsts pasta tīklu. Paredzams, ka Bulgārijas ANP sniegs ieguldījumu nākamās paaudzes politikā ar tādiem pasākumiem kā četrus gadus vecu bērnu obligāta iekļaušana pirmskolas izglītībā un izglītības infrastruktūru, tostarp skolu laboratoriju un bērnudārzu, modernizācija un būvniecība, kā arī jaunatnes centru izveide visā valstī.

Risinājumi, kas attiecas uz visām konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos konstatētajām problēmām vai uz ievērojamu to daļu

- (11) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, gaidāms, ka ANP palīdzēs efektīvi risināt visas tās problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu (A reitings), kuras ir konstatētas attiecīgajos Bulgārijai adresētajos ieteikumos, tostarp to fiskālos aspektus, vai problēmas, kuras ir konstatētas citos atbilstīgos dokumentos, ko Komisija ir oficiāli pieņēmusi Eiropas pusgada kontekstā.
- (12) ANP ir ietverts plašs tādu savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, kas palīdzēs efektīvi risināt visas ekonomiskās un sociālās problēmas vai ievērojamu to ekonomisko un sociālo problēmu daļu, kuras Padome bija minējusi Bulgārijai 2019. un 2020. gada Eiropas pusgadā adresētajos ieteikumos, jo īpaši tādās jomās kā

sociālā iekļaušana, izglītība un prasmes, veselības aprūpe, dekarbonizācija un digitālā pārkārtošanās un uzņēmējdarbības vide.

- (13) ANP ir iekļautas galvenās strukturālās reformas un investīcijas, kas atbilst ilgtermiņa ieteikumiem attiecībā uz uzņēmējdarbības vidi un institucionālās sistēmas uzlabošanu. Jo īpaši paredzams, ka maksātspējas regulējuma reforma veicinās efektīvāku un elastīgāku uzņēmumu pārstrukturēšanas sistēmu un valsts uzņēmumu pārvaldības uzlabošanu, bet publiskā iepirkuma procedūru reforma veicinās publisko resursu pārredzamāku un efektīvāku piešķiršanu. ANP iekļautās reformas atbalsta spēcīgāku institucionālo sistēmu, tostarp uzlabojot pretkorupcijas regulējuma spējas un darbību, veicot tiesu sistēmas reformas, lai nodrošinātu kriminālizmeklēšanas efektivitāti, tostarp ģenerālprokurora pārskatatbildību un kriminālatbildību, kā arī uzlabojot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējuma īstenošanu. Citi pasākumi, kas atbalsta uzņēmējdarbības vides uzlabošanu, ietver likumdošanas procesa reformu, kuras mērķis ir uzlabot tā kvalitāti, kā arī lobēšanas darbību paredzamību un regulējumu saistībā ar publisko lēmumu pieņemšanu. ANP ir iekļauts arī reformu un investīciju kopums, kuru mērķis ir līdz minimumam samazināt administratīvo slogu uzņēmumiem, uzlabojot valsts pārvaldes efektivitāti un stiprinot e-pārvaldi, tostarp ar tiesu sistēmas digitalizāciju un digitālo publisko pakalpojumu sniegšanas palielināšanu arī lauku un attālos apvidos.
- (14) ANP ietvertais visaptverošais reformu un investīciju kopums palīdz risināt galvenās problēmas Bulgārijas enerģētikas un transporta nozarē, kā norādīts Padomes ieteikumos. Jo īpaši gaidāms, ka ANP iekļautie pasākumi paātrinās atjaunojamo energoresursu izmantošanu un uzglabāšanu un ievērojami samazinās siltumnīcefekta gāzu emisijas no elektroenerģijas ražošanas, tādējādi veicinot ekonomikas pakāpenisku dekarbonizāciju, tostarp ogļu ieguves reģionos. ANP ir iekļautas arī svarīgas reformas, kuru mērķis ir izveidot konkurētspējīgus vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības tirgus, tādējādi uzlabojot atjaunojamo energoresursu enerģijas piekļuvi tirgum un korporatīvo pārvaldību enerģētikas nozarē. Attiecībā uz ilgtspējīga transporta veicināšanu ANP ir iekļauta e-mobilitātes reforma, kuras mērķis ir veicināt bezemisiju transportlīdzekļu izmantošanu, piemēram, palielināt publisko uzlādes punktu skaitu un ieviest mazemisiju zonas dažās lielākajās un piesārņotākajās rajonu pilsētās. ANP ir iekļauta arī sabiedriskā transporta sistēmas reforma un vienotas biļešu sistēmas ieviešana sabiedriskajā transportā, kā arī investīcijas dzelzceļa digitalizācijā un modernizācijā, tostarp bezemisiju ritošā sastāva iegādē.
- (15) Paredzams, ka minimālo ienākumu shēmas reforma, kuras mērķis ir palielināt tās adekvātumu un tvērumu, palīdzēs risināt konstatētās problēmas saistībā ar sociālo iekļaušanu. Turklāt gaidāms, ka ANP uzlabos piekļuvi izglītībai un pieaugušo izglītībai un veicinās sociālo iekļaušanu, izmantojot reformas un investīcijas, tostarp obligāto pirmsskolas izglītību no četrus gadu vecuma, izglītības iestāžu būvniecību un atjaunošanu un ar valsts nodarbinātības dienestiem saistītas pieaugušo izglītības tiešsaistes platformas izstrādi. Attiecībā uz veselības aprūpi paredzams, ka ANP paredzētie pasākumi palīdzēs novērst veselības aprūpes speciālistu trūkumu, tostarp to nelīdzsvaroto ģeogrāfisko sadalījumu, palielināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību visā valsts teritorijā, izmantojot ambulatorās nodaļas, uzlabot telemedicīnas pakalpojumus un izveidot neatliekamās medicīniskās palīdzības gaisa transporta pakalpojumus, tādējādi stiprinot veselības aprūpes sistēmas pieejamību un noturību. Tomēr plānā nav risināts jautājums par tiešo maksājumu augsto līmeni.

- (16) ANP ir iekļauti pasākumi, kas vērsti uz digitālās infrastruktūras pieejamības uzlabošanu, piekļuvi tādārbam un digitālo prasmju uzlabošanu un kas atbalsta digitālo pārkārtošanos, jo īpaši īstenojot pasākumus digitālās infrastruktūras plaša mēroga izvēšanai, administratīvo pakalpojumu digitalizācijai un pārskatītus noteikumus par tādārbu. ANP arī veicina prasmju atbilstību un pieaugušo izglītību, īpašu uzmanību pievēršot digitālajām prasmēm. Turklāt ANP ir ņemts vērā ieteikums veicināt investīcijas zaļajā un digitālajā pārkārtošanā, izmantojot plašu reformu un investīciju paketi. Papildus pasākumiem, kas vērsti uz pāreju uz zaļu, apritīgu un digitālu MVU uzņēmējdarbības praksi, ANP ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir pārstrukturēt un turpmāk attīstīt pētniecības un inovācijas ekosistēmu un uzlabot Bulgārijas inovācijas rezultātus, īpašu uzmanību pievēršot zaļo un digitālo tehnoloģiju jomai. Gaidāms, ka ANP veicinās valsts reģionu konkurētspēju un ilgtspējīgu attīstību, kā arī vietējo attīstību. Tas ietver ūdensapgādes un lauksaimniecības nozares pārvaldības reformu, kā arī ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas būvniecību vai atjaunošanu. Turklāt būtu jāveicina vietējā attīstība, izmantojot jaunu pieeju reģionālajā politikā un īpašas reformas, kuru mērķis ir veicināt vietējo kopienu tiešu iesaistīšanos Savienības līdzekļu pārvaldībā.
- (17) Var uzskatīt, ka ieteikumi, kas saistīti ar tūlītēju fiskālās politikas reakciju uz pandēmiju, neietilpst Bulgārijas ANP darbības jomā, neraugoties uz to, ka 2020. un 2021. gadā Bulgārija kopumā ir pienācīgi un pietiekami reaģējusi uz tūlītējo vajadzību atbalstīt ekonomiku, izmantojot fiskālos līdzekļus saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējo izņēmuma klauzulu.

Ieguldījums izaugsmes potenciālā, darbvietu radīšanā un ekonomiskajā, sociālajā un institucionālajā noturībā

- (18) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta c) apakšpunktā un V pielikuma 2.3. kritērijā, gaidāms, ka ANP būtiski (A reitings) palīdzēs stiprināt Bulgārijas izaugsmes potenciālu, darbvietu radīšanu un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību, veicinot Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanu, tostarp veicinot rīcībpolitikas attiecībā uz bērniem un jauniešiem, un mazinās Covid-19 krīzes ekonomisko un sociālo ietekmi, tādējādi uzlabojot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un konvergenci Savienībā.
- (19) Komisijas dienestu veiktās simulācijas liecina, ka atveseļošanas un noturības plānam kopā ar pārējiem Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta pasākumiem ir potenciāls līdz 2026. gadam palielināt Bulgārijas IKP par 1,9–3 %, neņemot vērā strukturālo reformu iespējamo pozitīvo ietekmi, kas var būt būtiska. Paredzams, ka nozīmīgākā pastāvīgā pozitīvā ietekme uz izaugsmi un produktivitāti vidējā termiņā un ilgtermiņā radīsies no investīcijām ekonomikas dekarbonizācijā, tostarp atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanas un uzglabāšanas izvēšanas un energoefektivitātes paaugstināšanas, kā arī no investīcijām, kas atbalsta uzņēmumus, un pasākumiem, kas, paredzams, piesaistīs investīcijas rūpniecībā un attīstīs rūpnieciskās ekosistēmas.
- (20) Paredzams, ka Bulgārijas iesniegtais reformu un investīciju kopums stimulēs izaugsmi un palielinās ekonomikas noturību, novēršot būtiskus strukturālus trūkumus un ilgstošu neaizsargātību. Paredzams, ka ANP iekļautie pasākumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, tostarp pasākumi, kas stiprina valsts pārvaldes, tiesu iestāžu un būvniecības nozares institucionālo satvaru un digitalizāciju, radīs ievērojami labvēlīgākus apstākļus privātajām investīcijām valstī. Paredzams arī, ka reformas un investīcijas izglītībā un prasmēs, pētniecībā un inovācijā, dekarbonizācijā un

digitalizācijā, kā arī atbalsts uzņēmumiem, jo īpaši MVU, to divējādās pārkārtošanās procesā, būtiski veicinās ilgtspējīgu ilgtermiņa ekonomikas izaugsmi un darbvietu radīšanu.

- (21) ANP ir paredzētas būtiskas reformas un investīcijas ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas atbalstam, kas veicina Eiropas sociālo tiesību pīlāru. Sociālā neaizsargātība būtu jāmazina, uzlabojot sociālā atbalsta sistēmu, jo īpaši reformējot minimālo ienākumu shēmu un modernizējot vecāka gadagājuma cilvēku un cilvēku ar invaliditāti ilgtermiņa aprūpi. Paredzams, ka paredzētie pasākumi palīdzēs palielināt sociālo noturību pret satricinājumiem, mazināt sociālo nevienlīdzību un radīt iespējas visneaizsargātākajām grupām iekļūt darba tirgū. Pasākumiem, kas saistīti ar izglītību un prasmēm, tostarp digitālajām prasmēm, būtu jāpalielina sociālekonomiskā noturība, novēršot pastāvīgo un būtisko prasmju trūkumu un stiprinot darbaspēka nodarbināmību un produktivitāti. Paredzams, ka pasākumi izglītības jomā veicinās vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai izglītībai un apmācībai un mazinās priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītājus. Turklāt paredzams, ka pasākumi veselības jomā stiprinās veselības aprūpes reaģētspēju un pieejamību un palīdzēs uzlabot veselības aprūpes darbinieku ģeogrāfisko sadalījumu. ANP būtu vēl vairāk jāpalīdz mazināt teritoriālās atšķirības, īstenojot reformas, kas atbalsta teritoriālu, augšupēju pieeju, kā arī īpašas investīcijas infrastruktūrā ūdensapgādes nozarē reģionos ārpus galvaspilsētas un investīcijas ar mērķi nodrošināt labākus transporta savienojumus valsts ziemeļos. Paredzams, ka teritoriālo kohēziju uzlabos arī citas investīcijas transporta un digitālajā savienojamībā visā valstī un labāka e-pārvaldes un citu administratīvo pakalpojumu pieejamība attālos un mazapdzīvotos apgabalos. Visbeidzot, reformām un investīcijām, kas vērstas uz ekonomikas dekarbonizāciju, būtu jāieliek pamats investīcijām Taisnīgas pārkārtošanās fonda ietvaros, lai nodrošinātu, ka ogļu ieguves reģioni tiek atbalstīti ar pārkārtošanās palīdzību un ka neviens netiek atstāts novārtā.
- (22) ANP paredzēti vairāki pasākumi, kuru mērķis ir atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu, veicinot rīcībpolitiku attiecībā uz bērniem un jauniešiem. Paredzams, ka reformas un investīcijas uzlabos vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai izglītībai un veicinās dalību pirmsskolas izglītībā, paredzot četru gadu vecu bērnu obligātu iekļaušanu pirmsskolas izglītībā un veicinot jauniešu personīgo attīstību jaunatnes centros, kuri tiks izveidoti. Turklāt ANP galvenā uzmanība ir pievērsta skolu modernizācijai, tostarp izveidojot zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) laboratorijas, kas nodrošina pastāvīgu pielāgošanos pašreizējām ar mācīšanos saistītām problēmām, jo īpaši digitalizācijai.

Princips “nenodari būtisku kaitējumu”

- (23) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. kritērijā, gaidāms, ka ANP nodrošinās, ka neviens (A reitings) ANP iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852² 17. panta nozīmē (princips “nenodari būtisku kaitējumu”).
- (24) Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241 un Komisijas pieņemtajiem tehniskajiem norādījumiem “nenodari būtisku kaitējumu” (2021/C 58/01) Bulgārija ir sniegusi

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

pierādījumus un apliecinājumus, ka atveseļošanas un noturības plānā iekļautajiem reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākumiem nevajadzētu radīt būtisku kaitējumu nevienam no sešiem vides mērķiem, kuri ir klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, ūdens un jūras resursu ilgtspējīga izmantošana un aizsardzība, aprites ekonomika, piesārņojuma novēršana un kontrole, kā arī bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana. Īpaša uzmanība ir pievērsta pasākumiem, kuru ietekme uz vides mērķiem ir rūpīgi jāpārbauda.

- (25) Paredzams, ka ANP nodrošinās, ka netiek nodarīts būtisks kaitējums vides mērķiem, atlasot pasākumus, kas vai nu būtiski veicina kāda vides mērķa sasniegšanu, vai kam nav paredzamas ietekmes uz vides mērķiem, vai arī tiem ir nenozīmīga paredzama ietekme uz vides mērķiem. Citi pasākumi, tostarp plašas atbalsta shēmas, ir paredzēti, lai nodrošinātu atbilstību šim principam. Atskaites punktiem vai mērķrādītājiem būtu jānodrošina, ka prasības attiecībā uz principa “nenodari būtisku kaitējumu” ievērošanu ir iestrādātas shēmu izstrādē un visos īstenošanas posmos, tostarp attiecīgā gadījumā konkursa procesā un visos gadījumos galīgajos iznākumos. Attiecībā uz pasākumiem, par kuriem jāveic padziļināts novērtējums saskaņā ar Komisijas tehniskajiem norādījumiem, piemēram, atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošana, ilgtspējīga mobilitāte un ēku renovācija, būtu jānosaka konkrēti atskaites punkti un mērķrādītāji, lai nodrošinātu, ka netiek nodarīts būtisks kaitējums nevienam no sešiem vides mērķiem. Tādējādi kritērijs “nenodari būtisku kaitējumu” būtu jāintegrē atskaites punktos, kas saistīti ar attiecīgo projektu atlases procesu, un attiecīgā gadījumā jāietver atsauces uz izslēgšanas sarakstu attiecīgajos starpposma un galīgajos mērķrādītājos.

Zaļās pārkārtošanās, tostarp bioloģiskās daudzveidības, sekmēšana

- (26) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktā un V pielikuma 2.5. kritērijā, ANP ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Klimata mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi veido 58,9 % no ANP kopējā piešķiruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VI pielikumā izklāstīto metodiku. Kā paredzēts minētās regulas 17. pantā, ANP ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam.
- (27) Attiecībā uz ieguldījumu Savienības 2030.–2050. gada mērķrādītāju sasniegšanā klimata un enerģētikas jomā un klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā līdz 2050. gadam ANP risina dažas no galvenajām politikas problēmām un palīdz sasniegt šos mērķus, bet būs vajadzīgi turpmāki centieni, lai pilnībā sasniegtu šos mērķus, jo īpaši tāpēc, ka Bulgārijai ir visaugstākā oglekļa dioksīda emisiju intensitāte ES, kas četras reizes pārsniedz ES vidējo rādītāju. Bulgārijas ANP paredzētie pasākumi ietver ilgstošas reformas un investīcijas, kas, paredzams, efektīvi veicinās zaļo pārkārtošanos. Tas ietver reformas un investīcijas, kuru mērķis ir atbalstīt atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanu un elektroenerģijas liela mēroga uzkrāšanu, un skaidru apņemšanos pēc iespējas drīzāk un vēlākais līdz 2038. gadam pakāpeniski pārtraukt ogļu un lignīta elektroenerģijas ražošanu.
- (28) Turklāt paredzams, ka investīcijas elektroenerģijas tīkla infrastruktūrā ar mērķi modernizēt elektrotīklu, iekļaujot digitālos rīkus un metodes, veidos pamatu no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas elektroenerģijas plašākai izplatībai un lielākai integrācijai ar kaimiņvalstīm. Paredzams, ka ANP iekļauto reformu un investīciju apvienojums nodrošinās atjaunojamās enerģijas ražošanu papildu 3,5 GW apjomā un

jaunas uzkrātuves ar izmantojamo enerģiju 6000 MWh apjomā. ANP ir iekļauti arī pasākumi, lai atbalstītu tādu izmēģinājuma projektu izstrādi, kas ļauj ieviest zaļo ūdeņradi un biogāzi rūpnieciskām vajadzībām un turpmākai izmantošanai transportā un elektroenerģijas un siltuma ražošanā. Paredzams, ka ievērojamas investīcijas publisko un privāto ēku energorenovācijā un ielu apgaismojumā palielinās energoefektivitāti. Paredzams, ka reformas un investīcijas sniegs būtisku ieguldījumu to dekarbonizācijas un klimata mērķu sasniegšanā, kas noteikti Bulgārijas Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā un dekarbonizācijas ilgtermiņa stratēģijā. Tas ietver saistošus mērķrādītājus ar elektroenerģijas ražošanu saistīto oglekļa dioksīda emisiju samazināšanai par 40 % salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni, kas jāsasniedz ne vēlāk kā 2025. gadā, un tiesību aktus par dekarbonizāciju, tostarp kalendāro grafiku ogļu un lignīta elektrostaciju darbības pakāpeniskai izbeigšanai un reglamentējošu oglekļa dioksīda emisiju ierobežojumu, kas piemērojams no 2026. gada 1. janvāra. Turklāt ANP atbalsta pāreju uz ilgtspējīgu mobilitāti, reformējot elektromobilitātes veicināšanu un veicot daudzas investīcijas, kuru mērķis ir sabiedriskā transporta modernizācija un digitalizācija, iegādājoties bezemisiju ritošo sastāvu, ieviešot Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmu un izbūvējot jaunu metro segmentu Sofijā, kas, paredzams, veicinās transporta nozares dekarbonizāciju. Ceļu satiksmes drošības pasākumiem, kas iekļauti ANP, būtu jāpalīdz padarīt transportu ilgtspējīgāku, pievērsties transporta drošībai un pievilcībai, tostarp par pusi samazinot ceļu satiksmes drošības melno punktu / karsto punktu skaitu.

- (29) ANP arī palīdz sasniegt Savienības vides politikas mērķus, piemēram, uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību un saglabāt bioloģisko daudzveidību. ANP ir iekļautas reformas un investīcijas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumos, tostarp ūdens apsaimniekošanas modernizācijā un digitalizācijā un ūdens patēriņa kontroles uzlabošanā. Paredzams, ka ekosistēmu un dabisko dzīvotņu aizsardzībai un atjaunošanai paredzētie pasākumi palīdzēs valstī veidot efektīvas *Natura 2000* pārvaldības struktūras, kā arī atjaunot ar klimatu saistītās ekosistēmas un aizsargāt bioloģisko daudzveidību. Reformu un investīciju, kuras citstarp pievēršas vides un dabas resursu apsaimniekošanai un aizsardzībai ilgtspējīgas lauksaimniecības jomā un veicina Bulgārijas lauksaimniecības nozares tehnoloģisko un ekoloģisko pāreju, mērķis ir uzlabot nozares ilgtspējīgu pārvaldību un konkurētspēju zaļās pārkārtošanās kontekstā. Šiem pasākumiem būtu jānodrošina ilgstoša Bulgārijas ANP ietekme uz zaļo pārkārtošanos, tostarp uz bioloģisko daudzveidību un vides aizsardzību.

Digitālās pārkārtošanās sekmēšana

- (30) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta f) apakšpunktā un V pielikuma 2.6. kritērijā, ANP ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Digitālo mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi veido 25,8 % no ANP kopējā piešķiruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VII pielikumā izklāstīto metodiku.
- (31) ANP liela uzmanība ir pievērsta digitālajai pārejai, un pasākumi ir iekļauti visos komponentos, kas atspoguļo paredzēto digitalizācijas centienu plašo un transversālo raksturu. Ievērojamām investīcijām un reformām digitālajā savienojamībā būtu jāpalielina ļoti augstas veiktspējas tīklu pārklājums lauku un mazapdzīvotos apgabalos, kas atpaliek digitālās iekļaušanas ziņā, un jārada labvēlīga vide 5G tīklu un digitālās infrastruktūras izvēršanai. ANP ir iekļauts arī visaptverošs reformu un

investīciju kopums, kura mērķis ir atbalstīt e-pārvaldes attīstību un valsts pārvaldes un tiesu iestāžu digitalizāciju, kas palīdz samazināt administratīvo slogu iedzīvotājiem un uzņēmumiem un palielināt sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti un efektivitāti tādās jomās kā tiesiskums, veselība, lauksaimniecība un vide, kultūra, nodarbinātība un sociālā aizsardzība. ANP atbalsta arī transporta un enerģētikas nozaru digitalizāciju, tādējādi veicinot to pakāpenisku dekarbonizāciju. Attiecībā uz privāto sektoru — investīcijām uzņēmējdarbības procesu digitālajā pārveidē un uzlabotās kibernetikas spējās būtu jāpalīdz uzlabot tā efektivitāti un produktivitāti. Turklāt paredzams, ka digitālās tehnoloģijas un infrastruktūra uzlabos Bulgārijas inovācijas spējas, īpašu uzmanību pievēršot zaļajām un digitālajām tehnoloģijām. Piekļuvi īpaši ātrai savienojamībai vajadzētu nodrošināt arī vairākās universitātēs un pētniecības organizācijās, lai tās varētu piedalīties Eiropas pētniecības tīklos.

- (32) Vēl viena prioritāte, ko atbalsta ANP, ir iedzīvotāju digitālo prasmju līmeņa paaugstināšana, tostarp izmantojot mērķtiecīgas reformas un investīcijas izglītības sistēmā, piemēram, *STEM* laboratoriju izveidi skolās, un investīcijas prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, lai palielinātu darbaspēka nodarbinātību, uzlabojot digitālās prasmes.

Ilgstoša ietekme

- (33) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta g) apakšpunktā un V pielikuma 2.7. kritērijā, gaidāms, ka ANP lielā mērā būs ilgstoša ietekme (A reitings) uz Bulgāriju.
- (34) Paredzams, ka ANP ierosinātās reformas sniegs ilgtermiņa rezultātus un radīs ilgstošas strukturālas pārmaiņas. Jo īpaši paredzams, ka paredzētajām reformām, kuru mērķis ir veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos, visaptverošajām izglītības un apmācības sistēmu reformām un pētniecības un inovācijas ekosistēmas reformai būs ilgstoša ietekme uz Bulgārijas ekonomiku, stiprinot prasmes darba tirgū un veicinot ražīgumu un ilgtspējīgu ilgtermiņa izaugsmi. Paredzams, ka veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu, tostarp ilgtermiņa aprūpes, un minimālo ienākumu shēmas reformas paliekoši uzlabos Bulgārijas veselības aprūpes un sociālās aizsardzības sistēmu iekļautību, atbilstību un efektivitāti.
- (35) Paredzams, ka ANP paredzēto reformu, jo īpaši institucionālās sistēmas un tiesiskuma reformu, īstenošana radīs strukturālas pārmaiņas valsts pārvaldē un iestādēs, veicinot to darbības un administratīvās spējas noturīgu uzlabošanu. ANP ir iekļautas būtiskas reformas tiesu sistēmā, lai nodrošinātu kriminālizmeklēšanas efektivitāti, tostarp ģenerālprokurora pārskatatbildību un kriminālatbildību, palielinot spēju apkarot korupciju tiesu iestādēs, kā arī uzlabojot korupcijas apkarošanas struktūru spējas, ierēdņu godīgumu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības iestāžu efektivitāti. Reformu centieniem vajadzētu būt vēršamiem arī uz valsts uzņēmumu pārvaldības uzlabošanu, pārredzamības un konkurences palielināšanu publiskā iepirkuma procesā, likumdošanas procesa kvalitātes uzlabošanu un revīzijas un kontroles mehānismu stiprināšanu. Turklāt ANP ir iekļautas reformas un investīcijas, kas, paredzams, atraisīs e-pārvaldes un digitālo publisko pakalpojumu potenciālu un tādējādi ilgtermiņā palielinās valsts pārvaldes efektivitāti. ANP tiecas uzlabot administratīvās spējas stratēģiskās plānošanas un prioritāro rīcībpolitiku īstenošanas jomā.
- (36) ANP ir ietvertas daudzas reformas un investīcijas, kurām, paredzams, būs paliekoša ietekme, atbalstot zaļo un digitālo pārkārtošanos, galveno uzmanību pievēršot gudrai

un ilgtspējīgai ekonomikai. ANP iekļautās būtiskās reformas un investīcijas var veicināt ekonomikas dekarbonizāciju, atbalstot atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanas un uzkrāšanas plašāku izvēršanu, palielinot energoefektivitāti, veicinot ilgtspējīgu autotransporta un dzelzceļa mobilitāti, kā arī ilgtspējīgu lauksaimniecību un ūdens resursu apsaimniekošanu. Paredzams, ka investīcijas, kas veicina digitālo prasmju apguvi, publiskā sektora, uzņēmumu un pētniecības organizāciju digitalizāciju un investīcijas digitālajā savienojamībā, ilgtermiņā palielinās efektivitāti šajās nozarēs. Turklāt plānā ir iekļautas investīcijas, kuru mērķis ir atbalstīt uzņēmumus divējādās pārkārtošanās procesā un stimulēt gudru un ilgtspējīgu izaugsmi.

- (37) Plāna ilgstošo ietekmi var arī pastiprināt, izveidojot sinerģiju starp šo plānu un citām programmām, tostarp tām, ko finansē no kohēzijas politikas fondiem, it īpaši tad, ja konstruktīvi tiktu risinātas dziļi iesakņojušās teritoriālās problēmas un veicināta līdzsvarota attīstība.

Uzraudzība un īstenošana

- (38) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta h) apakšpunktā un V pielikuma 2.8. kritērijā, ANP ir ierosināta pienācīga kārtība (A reitings), kas nodrošinās efektīvu ANP uzraudzību un īstenošanu, tostarp attiecībā uz paredzēto grafiku, ierosinātajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem, un saistītajiem rādītājiem.
- (39) Finanšu ministrijas Valsts fonda direktorāts ir struktūra, kas atbild par progresu datu vākšanu un paziņošanu, par maksājumu pieprasījumu sagatavošanu un iesniegšanu un maksājumu saņemšanu no Komisijas. Tas arī darbosies kā kontaktpunkts valsts līmenī attiecībā uz kopīgu noteikumu un procedūru sagatavošanu mehānisma īstenošanai, investīciju un reformu īstenošanas pārbaudi un kontroles veikšanu, tostarp pasākumu īstenošanas progresu aktīvu uzraudzību, pamatojoties uz atskaites punktiem un mērķrādītājiem. Finanšu ministrijas Centrālās koordinācijas nodaļas direktorāts būs atbildīgs par plāna atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanas uzraudzību, tostarp par progresu attiecībā uz kopējiem rādītājiem, investīciju devumu zaļajā un digitālajā jomā u.c. Tā uzdevums ir arī izveidot stratēģisku satvaru informācijas un komunikācijas darbībām saistībā ar plāna īstenošanu un IT sistēmu administrēšanu, uzturēšanu un uzlabošanu programmām, kas tiek īstenotas dalītā pārvaldībā ar ES un mehānisma ietvaros. Finanšu ministrijas Ekonomikas un finanšu politikas direktorāts ir iestāde, kas atbild par ziņošanu par plāna atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanā panākto progresu Eiropas pusgada ciklā. Finanšu ministrijai piesaistītā ES fondu revīzijas izpildaģentūra ir atbildīga par revīzijas un kontroles īstenošanu mehānisma ietvaros. Struktūras kompetencē ir arī šādi pienākumi: nodrošināt atskaites punktu īstenošanas datu ticamības pārbaudi un to vākšanas veida pārbaudi; sniegt pārlicību, ka plāna īstenošanā tiek novērsta dubulta finansēšana, krāpšana, korupcija un interešu konflikts un ka tiek ievērots pareizas finanšu pārvaldības princips.
- (40) ANP ir noteikti atskaites punkti un mērķrādītāji visām reformām un investīcijām, un tas atbilst plānā izvirzītajiem ilgtermiņa mērķiem. Ierosinātie kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji, ko izmanto atskaites punktu un mērķrādītāju noteikšanai, ir pietiekami skaidri, stabili un visaptveroši, lai nodrošinātu, ka to izpildi var pārbaudīt un izsekot. Atskaites punktu un mērķrādītāju skaits atspoguļo to pasākumu un apakšpasākumu lielo skaitu, kuru mērķis ir nodrošināt efektīvu plāna uzraudzību un īstenošanu. Atskaites punkti un mērķrādītāji ir būtiski arī attiecībā uz jau pabeigtajiem pasākumiem, kas ir attiecināmi saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 17. panta 2. punktu.

Šo atskaites punktu un mērķrādītāju apmierinoša izpilde laika gaitā ir nepieciešama, lai pamatotu maksājuma pieprasījumu.

- (41) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka saskaņā ar mehānismu sniegtais finansiālais atbalsts tiek paziņots un atzīts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 34. pantu. Tehnisko atbalstu var pieprasīt no tehniskā atbalsta instrumenta, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/240³, lai palīdzētu dalībvalstīm īstenot to ANP.

Izmaksas

- (42) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktā un V pielikuma 2.9. kritērijā, ANP sniegtais pamatojums par ANP aplēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (B reitings) pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.
- (43) Bulgārija ir iesniegusi individuālas izmaksu aplēses par visiem ANP paredzētajiem pasākumiem, kas radīs izdevumus. Bulgārija ir sniegusi kopumā skaidru un pietiekamu informāciju, lai pamatotu izmaksu aplēses, kas saistītas ar katru no plāna reformām un investīcijām, vajadzības gadījumā apakšieguldījumu līmenī. Bulgārijas sniegtie pierādījumi ir pietiekami, lai secinātu, ka plānā aplēsto kopējo izmaksu summa ir pamatota un ticama, jo summas ir atbilstošas un atbilst paredzēto reformu un investīciju raksturam un veidam. Lielākajai daļai pasākumu ir sniegti aprēķini, kas ir izmaksu aplēšu pamatā, un tie lielā mērā ir skaidri un saprotami. Attiecībā uz dažiem pasākumiem varēja sniegt sīkāku informāciju, lai paskaidrotu, kā tika aprēķināts galīgais budžets. Uz pieprasījumu orientētiem pasākumiem (piemēram, ieguldījumiem ēku energoefektivitātē vai atbalsta programmām uzņēmumiem) ir iekļauta atsauce uz pilnīgu budžeta izpildi un attiecīgā gadījumā uz paredzamo saņēmēju skaitu. Attiecībā uz lielāko daļu pasākumu Bulgārija ir sniegusi informāciju par līdzīgu iepriekš veiktu pasākumu izmaksām, kad vien tie bija pieejami. Ja šī informācija nebija pieejama, piemēram, attiecībā uz jauniem projektiem, Bulgārija ir iesniegusi cenu piedāvājumus vai dažos gadījumos informāciju par cenām no publiski pieejamiem avotiem. Plānā iekļauto pasākumu aplēstās izmaksas kopumā atbilst līdzīgiem pasākumiem, tostarp investīcijām, ko finansē no citām Savienības programmām, ja tādas ir pieejamas. Bulgārijas ANP izmaksu aplēses ir izskatījuši Bulgārijas Eiropas fondu revīzijas izpildaģentūra, kura apliecinājusi, ka izmaksu aplēses ir pilnīgas, pamatotas un ticamas Regulas (ES) 2021/241 nozīmē un ka tām nav citu finansējuma avotu. Bulgārija ir sniegusi pietiekamu informāciju un pierādījumus par to, ka ANP aplēsto kopējo izmaksu summa, ko finansē no mehānisma, netiek segta no esošā vai plānotā Savienības finansējuma. Visbeidzot, atzīts, ka ANP lēsto kopējo izmaksu summa ir atbilstīga izmaksu lietderības principam un samērīga ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

Savienības finanšu interešu aizsardzība

- (44) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktā un V pielikuma 2.10. kritērijā, ANP ierosinātie pasākumi pienācīgi (A reitings) ļaus novērst, atklāt un izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus minētajā regulā paredzēto līdzekļu izmantošanā, un ir gaidāms, ka pasākumi pārlicinoši novērsīs

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

dubultu finansēšanu no minētās regulas un citām Savienības programmām. Tas neskar citu tādu instrumentu un rīku piemērošanu, kuru mērķis ir veicināt Savienības tiesību piemērošanu un panākt atbilstību tām, tostarp korupcijas, krāpšanas un interešu konfliktu novēršanai, atklāšanai un izbeigšanai un Savienības budžeta aizsardzībai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2020/2092⁴.

- (45) ANP aprakstītās iekšējās kontroles sistēmas pamatā ir stabili procesi un struktūras, un tajā ir skaidri noteikti dalībnieki un to uzdevumi un pienākumi iekšējās kontroles uzdevumu izpildē. Iekšējās kontroles sistēmai un citiem attiecīgiem pasākumiem, tostarp datu vākšanai un publicēšanai par galasaņēmējiem, ir jānovērš, jāatklāj un jāizbeidz korupcija, krāpšana un interešu konflikti saistībā ar Regulā (ES) 2021/241 paredzēto līdzekļu izmantošanu, un jānovērš dubulta finansēšana no minētās regulas un citām Savienības programmām. Līdz pirmā maksājuma pieprasījuma brīdim ir jāievieš ANP īstenošanas uzraudzības repozitorija sistēma un tai ir jāsāk darboties. Atskaites punktam būtu jānodrošina, ka sistēmā ir vismaz šādas funkcijas: a) datu vākšana un atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanas uzraudzība un b) regulas 22. panta 2. punkta d) apakšpunkta i)–iii) punktā prasīto datu vākšana, glabāšana un piekļuves nodrošināšana tiem.
- (46) Būtu jāīsteno īpaši pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem par krāpšanas, interešu konfliktu, korupcijas un dubultas finansēšanas novēršanu, atklāšanu un izbeigšanu. ANP sniegta informācija par to struktūru administratīvo spēju, kuras uzraudzīs, kontrolēs un īstenos ANP Bulgārijā, kā arī par to struktūru administratīvo spēju, kuras veiks revīzijas darbības. Tajā arī sniegta informācija par dažādo struktūru juridiskajām pilnvarām. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 20. panta 5. punkta e) apakšpunktā, atskaites punkts atbildīgo iestāžu administratīvās spējas un spēju vajadzību novērtēšanai ir pasākums, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu atbilstību minētās regulas 22. pantam, un tas būtu jāizpilda pirms pirmā maksājuma pieprasījuma kā priekšnoteikums jebkādi saskaņā ar mehānismu veiktai izmaksai. Turklāt atskaites punktā būtu jāiekļauj prasība, ka jāstājas spēkā aktam, ar ko apstiprina pārvaldības un kontroles sistēmu, un minētais atskaites punkts arī būtu jāizpilda pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas kā priekšnosacījums jebkādi saskaņā ar mehānismu veiktai izmaksai.

ANP saskaņotība

- (47) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta k) apakšpunktā un V pielikuma 2.11. punktā, plānā lielā mērā (A reitings) ir iekļauti saskanīgi reformu un publisko investīciju projektu īstenošanas pasākumi.
- (48) ANP ir strukturēts, balstoties uz četriem saskanīgiem pīlāriem, kas atbalsta Bulgārijas ekonomikas atveseļošanu, ieguldījumu zaļajā un digitālajā pārkārtošanā un uzlabotu noturību, kas ļaus sasniegt ilgtspējīgāku un iekļaujošāku izaugsmi. Katrs pīlārs ir balstīts uz komponentiem, tostarp saskanīgiem savstarpēji pastipriņošu un papildinošu reformu un investīciju kopumiem. Reformu stāšanās spēkā plāna grafika agrīnā posmā nodrošina atbalstošu vidi investīciju īstenošanai, kas savukārt veicina reformu mērķu sasniegšanu. ANP līmenī visiem pīlāriem ir savstarpēji papildinoši mērķi un tie paredz saskaņotas darbības. ANP nav neatbilstību vai pretrunu starp pīlāriem vai komponentiem. Visos plāna pīlāros ir paredzēti pasākumi, kas pastiprina ietekmi uz

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.).

zaļo pārkārtošanos. Paredzams, ka visā ANP iekļautie digitālie risinājumi, jo īpaši transporta un enerģētikas nozarē, arī veicinās ekonomikas dekarbonizāciju un pārdomātu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Paredzams, ka pasākumi uzņēmumu atbalstam palīdzēs veicināt divējādo pārkārtošanos. Turklāt pasākumi, kas palīdz uzlabot uzņēmējdarbības vidi, atbalsta visas ANP iekļautās investīcijas, savukārt investīcijas un reformas izglītībā un prasmēs, paredzams, arī veicinās digitālo pārkārtošanos, kā arī pētniecību un inovāciju.

- (49) Ir atzīts, ka jāizveido sistemātiska papildināmība ar kohēzijas politikas finansējumu, un komponentos ir sniegti piemēri. Robežlīnijas ir pietiekami attīstītas, un tās būtu jāņem vērā arī partnerības nolīguma un kohēzijas politikas programmu galīgajā redakcijā.

Līdztiesība

- (50) ANP ir iekļauti pasākumi, kas, paredzams, palīdzēs Bulgārijai risināt problēmas dzimumu līdztiesības un visiem vienlīdzīgu iespēju jomā, tostarp pasākumi, kuru mērķis ir jauniešu no neaizsargātām grupām, tostarp romu, personiskā attīstība, personu ar invaliditāti mobilitāte un neatkarīgas dzīves iespējas un vecāka gadagājuma cilvēku dzīves kvalitāte. ANP ir iekļauti arī pasākumi, kuru mērķis ir veicināt vienlīdzīgu piekļuvi veselības aprūpei un izglītībai, tostarp investīcijas bērnudārzos, kas ietekmē sieviešu līdzdalību darba tirgū. Plānā Bulgārija apņemas nodrošināt, ka visos paredzēto reformu un investīciju sagatavošanas un īstenošanas posmos tiek ievērota dzimumu līdztiesība un līdztiesība it visiem.

Drošības pašnovērtējums

- (51) Bulgārija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 4. punkta g) apakšpunktu ir sniegusi drošības pašnovērtējumu par investīcijām digitālajās spējās un savienojamībā. Visā ANP vairākos komponentos ir iekļauta iedaļa, kurā izskaidrota pasākumu atbilstība Savienības atvērtajai stratēģiskajai autonomijai un drošības jautājumiem.

Apspriešanās process

- (52) ANP ir aprakstīts, ka ANP sagatavošanas sākumposmā Bulgārija ir apspriedusies ar plašu ieinteresēto personu loku, tostarp ar sociālajiem partneriem, reģionālajām un vietējām iestādēm, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, uzņēmēju aprindām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Par pirmo ANP projektu notika sabiedriskā apspriešana, kurā tika apkopots vairāk nekā 90 ieinteresēto personu viedoklis, kas kalpoja par pamatu turpmākai ANP pārskatīšanai. Apspriešanās turpmākajos posmos ir bijusi mērķtiecīgāka, jo ir iesaistīti galvenokārt sociālie partneri un konkrētu nozaru pārstāvji. Lai nodrošinātu attiecīgo dalībnieku līdzatbildību, ir būtiski visā ANP paredzēto investīciju un reformu īstenošanā iesaistīt visas attiecīgās vietējās iestādes un ieinteresētās personas, tai skaitā sociālos partnerus.

Pozitīvs novērtējums

- (53) Pēc tam, kad Komisija ir pozitīvi novērtējusi Bulgārijas ANP un konstatējusi, ka ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu un V pielikumu šajā lēmumā būtu jānorāda, kādas reformas un investīciju projekti ir nepieciešami ANP īstenošanai, kādi ir attiecīgie atskaites punkti, mērķrādītāji un citi rādītāji un kādu summu neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā Savienība dara pieejamu ANP īstenošanai.

Finanšu iemaksa

- (54) Bulgārijas ANP aplēstās kopējās izmaksas ir 13 491 125 932 BGN, kas atbilst 6 897 903 157 EUR, pamatojoties uz ECB 2021. gada 15. oktobra EUR/BGN atsaucēs likmi. Tā kā ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtējuma kritērijiem un ANP aplēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka par Bulgārijai pieejamo maksimālo finanšu iemaksu, tad Bulgārijas ANP īstenošanai piešķiramajai finanšu iemaksai vajadzētu būt vienādei ar kopējo Bulgārijai pieejamo finanšu izmaksu summu.
- (55) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā, Bulgārijai aprēķinātā maksimālā finanšu iemaksa līdz 2022. gada 30. jūnijam tiks atjaunināta. Tādējādi saskaņā ar minētās regulas 23. panta 1. punktu Bulgārijai paredzētā summa, kas nepārsniedz minētās regulas 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto maksimālo finanšu iemaksu, būtu jādara pieejama tagad ar nolūku noslēgt juridiskās saistības līdz 2022. gada 31. decembrim. Padomei pēc Komisijas priekšlikuma būtu jāgroza šis lēmums, bez liekas kavēšanās iekļaujot tajā atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu, ja pēc maksimālās finanšu iemaksas (kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. panta 2. punktu) atjaunināšanas rodas šāda vajadzība.
- (56) Sniedzamo atbalstu finansē no līdzekļiem, ko Komisija aizņemas Savienības vārdā, pamatojoties uz Padomes Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053 5. pantu⁵. Atbalsts būtu jāizmaksā pa daļām, tiklīdz Bulgārija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas noteikti saistībā ar ANP īstenošanu.
- (57) Šis lēmums nedrīkstētu skart iznākumu procedūrās par Savienības fondu piešķiršanu citās Savienības programmās, kuras netiek īstenotas saskaņā ar mehānismu, vai ar iekšējā tirgus darbības izkropļošanu saistītās procedūras, kuras var tikt sāktas jo īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar Līguma 108. pantu paziņot Komisijai par potenciālu valsts atbalstu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

ANP novērtējuma apstiprināšana

Ar šo, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts Bulgārijas ANP novērtējums. ANP iekļautās reformas un investīciju projekti, ANP uzraudzības un īstenošanas kārtība un grafiks, tostarp attiecīgie atskaites punkti un mērķrādītāji, un citi attiecīgie rādītāji, kas attiecas uz paredzēto atskaites punktu un mērķrādītāju izpildi, un kārtība, kādā Komisijai nodrošina pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem pamatojošajiem datiem, ir sniegti šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Finanšu iemaksa

1. Savienība Bulgārijai neatmaksājama atbalsta veidā dara pieejamu finanšu iemaksu, kuras summa ir 6 267 312 124 EUR⁶. Tiek darīti pieejami 4 636 043 337 EUR, par

⁵ Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, Euratom (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

⁶ Šī summa atbilst finanšu piešķirumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Bulgārijas Republikas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas līdz 2022. gada 31. decembrim. Ja Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā paredzētajā atjaunināšanā Bulgārijai noteiktā atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa ir vienāda ar 6 267 312 124 EUR vai lielāka par to, tiek darīti pieejami vēl 1 631 268 787 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim. Ja Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā paredzētās atjaunināšanas rezultātā Bulgārijai noteiktā atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa ir mazāka nekā 6 267 312 124 EUR, tiek darīta pieejama starpība starp atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu un summu 4 636 0433 37 EUR apmērā, par kuru saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 20. panta 8. punktā noteikto procedūru no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim jāuzņemas juridiskas saistības.

2. Komisija Savienības finanšu iemaksu Bulgārijai dara pieejamu pa daļām saskaņā ar šā lēmuma pielikumu.
3. Daļas tiek darītas pieejamas saskaņā ar finansēšanas nolīgumu ar nosacījumu, ka ir pieejams finansējums un Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. pantu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Bulgārija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti saistībā ar ANP īstenošanu. Ar nosacījumu, ka ir stājušās spēkā 1. punktā minētās juridiskās saistības, lai tā būtu tiesīga uz maksājumu, Bulgārija starpposma rādītājus un mērķrādītājus sasniedz vēlākais līdz 2026. gada 31. augustam.

3. pants
Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Bulgārijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*